

Norsk misjon i forandring og fremgang

AV NILS E. BLOCH-HOELL

Både professor O. G. Myklebust og jeg har flere ganger skrevet om at den kristne verdensmisjon arbeider i en verden som hurtig forandrer seg. Og vi har pekt på at dette må føre til stadig ny gjennomtenkning av misjonens metoder og midler. Den forandrede verden har virket sterkt inn på både den internasjonale misjonstenkning og på den aktive kristne verdensmisjon. En oversikt over denne utvikling ville nok vise både negative og positive elementer.

I dette bildet har norsk misjon holdt seg *relativt* uforandret. Og fremgangen for norsk misjon har vært jevn og sterk unntatt medlemsskapet i misjonsforeningene. Der har nedgangen i antall foreninger vært skremmende stor. Se statistikk og kommentar i NOTM 1978 s. 193ff. og 1979 s. 1ff.

Det bildet som statistikken for 1983 viser er ikke entydig. Av flere grunner er det nå vanskeligere å lage en pålitelig statistikk enn tidligere. Men enkelte tall er fremdeles klare. Det gjelder f.eks. *gaveinntektene*. Her er veksten like frem oppsiktsvekkende. I 1888 var norsk misjons samlede gaveinntekter på kr. 394 841.- Det betegnet den gang en bratt stigning i forhold til tidligere. Og veksten bare fortsatte. I 1928 var beløpet kommet opp i kr. 3 154 524.- og i 1978 var det kr. 130 992 202.- Av tre grunner kunne man ha ventet at gaveinntektene for 1982 hadde stagnert: 1. Det er i vår tid så mange innsamlinger med sikte på den tredje verden, jfr. eks. NRK innsamlinger som «Aksjon Håp», at man kunne regne med at sterke givermotivasjoner som er i slekt med misjonsmotivene vil bli kanalisert gjennom slike andre giveraksjoner. 2. Den økonomiske situasjon er tilstrammet fra 1978 til 1982. 3. Antall misjonsforeninger er gått kraftig ned.

Det har likevel vist seg at *gaveinntektene* har steget langt sterkere enn inflasjonstakten. De samlede gaveinntekter var i 1982 på kr. 232 375 374.-, altså en stigning på over hundre millioner eller nær åtti prosent!

Når det gjelder det som tradisjonelt har vært grunnlaget for gaveinntektene til misjonen, *misjonsforeningene*, er bildet noe uklart. Som kjent fra Egede Instituttets statistikk fra 1978 hadde tallet på norske misjonsforeninger vist sterk nedgang fra 1952 til 1978, en

nedgang på nær fem tusen foreninger, eller drøyt 25 prosent. Fra 1978 til 1982 er det en svak fremgang, nemlig en økning på ca. 350 foreninger. Dette er gledelig, men jeg tør ikke regne med at dette betegner noen sikker tendens. Den forrige statistikken vakte stor oppmerksomhet i misjonskretser, og har sannsynligvis ført til økte anstrengelser på organisasjonsplanet.

Den største vanskeligheten ved å lage en misjonsstatistikk består i at de som spørres enten ikke svarer (sjelden) eller svarer sent (som regel) og/eller svarer ufullstendig. Men det er etter hvert oppstått også andre store vanskeligheter. For hundre år siden var det stort sett enkelt å definere hvem som var misjonær. Og var man først misjonær, så var man det på livstid. Idag er dette annerledes. For tredve år siden ble hjemmевærende misjonærer uten videre regnet som misjonærer. Nå er dette blitt usikkert. Man har korttidsmisjonærer, og man har slett ikke bare misjonsprester/forkynnere, men personer med sterkt varierende yrker.

Tilsynelatende viser tallet på misjonærer for første gang på lang tid en nedgang, fra 1539 i 1978 til 1329 i 1982. Jeg tror ikke at denne nedgangen er reell. Jeg tror tvert imot at det dreier seg om en faktisk fremgang. Til de 1329 kommer nemlig et meget betydelig antall hjemmевærende misjonærer. Det samlede antall er vi ikke i stand til å bringe fordi våre spørsmål ikke er besvart etter samme prinsipper av alle de spurte organisasjonene. Men noen tall er sikre. Vi kjenner til 589 hjemmевærende misjonærer. De er fordelt slik: Det Norske Misjonsselskap 227, Norsk Luthersk Misjonssamband 176, Pinsevennenes Ytre Misjon 162, Santalmisjonen 24. Vi vet ikke med sikkerhet hvor mange av disse som skal reise ut igjen. Men det er vel rimelig å regne med at i alle fall ca. 50 prosent vil gjøre det. Forsiktig antatt kan vi kanskje regne med at ca. 290 av de hjemmевærende fremdeles bør regnes som misjonærer. Det vil i så fall gi et totalt antall norske misjonærer i 1982 på ca. 1 620, kanskje noe høyere og muligens noe lavere. Etter all sannsynlighet er således også tallet på norske misjonærer svakt stigende. Det bør også nevnes at en stor flokk, i alt ca. 400 er under utdanning, noen av dem på sprogstudium.

Dominansen av *kvinner* i misjonsarbeidet er stadig mer markant. Det er idag mer enn dobbelt så mange kvinner som menn i misjonærflokken. *Yrkesfordelingen* blant misjonærene har endret seg sterkt. Misjonsprestene er nå i klart mindretall. Av misjonærene er 243 oppført som lærere. Det er 48 leger og tannleger, og hele 328 andre

oppgis å være i sykepleie og annet sosialt arbeid. *Til sammen er altså godt over 20 prosent av alle norske misjonærer i sosialt arbeid, inklusive sykepleie.* Teknisk personell teller «bare» 41 personer, men dette er tydeligvis en stigende gruppe. Endelig har vi en udefinert gruppe som kalles «andre arbeidere». Det er hele 320 av dem.

Som en anmerkning til statistikken kan nevnes at Pinsevennene har vanskelig for å skille ut en egen gruppe under betegnelsen prester/forkynnere da alle som har sosialt arbeid også er forkynnere. – Misjonssambandet har oppgitt at 396 misjonærer er ute. I tillegg kommer 130 misjonærhustruer som vi har regnet som misjonærer.

Misjonsbladenes opplagstall viser heller ikke noe klart bilde. Enkelte ærverdige blad som «Norsk Misjonstidende» og «Kom og Se» viser tilbakegang (i likhet med «For Fattig og Rik»), mens mange andre misjonsblad har økte opplag.

Norsk misjonsstatistikk for 1982 gir et totalbilde av en del av det kristne liv i Norge som er i sterk forandring, en forandring med flere usikre faktorer i seg, men likevel en bevegelse i vekst. Denne mangesidige forandring og denne fortsatte vekst har betydning for mange avdelinger av den ene kirken over store deler av verden.

MISJONSSTATISTIKK FOR 1983

89

Misjonsorganisasjoner	Arbeidsområder	Antall misjonærer		Pres- ter/ forkyn- nere	Lærere	Leger/ tann- leger	Syke- pleie sos.arb.	Tekn. pers.	Andre arbeid- dere
		M	K						
De Frie Evangeliske Forsamlinger	India, Japan, Hong-Kong, Brasil, Argentina, Kongo, Swaziland, Grønland	48	19	29	42		6		
Den Evangelisk Lutherske Frikirke, Ytremisjonen	Japan, Taiwan, Etiopia	36	16	20	10	3	6	5	1 11
Den nordiske Østasiamisjon	Hong-Kong, Japan	4	2	2	2				2
Den Norske Israelmisjon	Israel	23	10	13	4	1	5		13
Den Norske Misjonsallianse	Japan, Filippinene, Taiwan, Bolivia	36	12	24	2	8	5	16	2 3
Den Norske Muhammedanermisjon	India, Israel, Senegal	10	3	7	3	1			6
Den Norske Santalmisjon	India, Bangladesh, Bhutan, Nepal, Mali, Ecuador	95	36	59	23	20	5	24	8 15
Den Norske Tibetmisjon	Nepal	16	7	9		2	1	6	4 3
Det Norske Baptist-samfunn	Zaire	17	6	11		4		5	4 4
Det Norske Misjonsforbund	Kongo, Hong-Kong, Colombia	44	10	34	18	6		12	8

selskap	Kamerun, Etiopia, Japan, Taiwan, Hong-Kong, Thailand, Brasil	230	85	145	54	62	5	66	4	39
Evangelisk Orientmisjon	Japan	15	5	10	5	2		1		7
Frelsesarmeen	Brasil, India, Indonesia, Zambia, Zimbabwe, Portugal	15	4	11		3		5		7
Metodistkirkens Misjonsselskap	India, Angola, Liberia	11	5	6		3	1	3	4	
Norsk Kristen Muslim-Misjon	Pakistan	4	2	2	2					2
Norsk Luthersk Misjonssamband	Etiopia, Tanzania, Kenya, Japan, Taiwan, Hong-Kong, Macau, Indonesia, Bolivia, Peru	526	139	387	84	95	22	137	10	178
Pinsevennes Ytre Misjon	Argentina, Bolivia, Brasil, Chile, Peru, Honduras, Paraguay, Zaire, Kenya, Swaziland, Sør-Afrika, Basoutuland, Tanzania, India, Bangladesh, Nepal, Pakistan, Japan, Thailand, Taiwan, Micronesia, Israel, Belgia, Grønland, V.Tyskland, Madeira, Spania	178	66	112		28	3	33	3	13
Syvendedags adventister	Senegal, Kenya, Etiopia, Ghana, Sierra Leone, Togo, Hong-Kong	21	9	12	2	5		4	1	9
	Tilsammen	1 329	436	893	251	243	48	328	41	320

Misjonsorganisasjoner	Gaveinntekt 1982	Budsjett 1983	Antall misjonsfor.	Misjonsblad opplag	
De Frie Evangeliske Forsamlinger	2 500 000	2 800 000	200	Det Gode Budskap	2 500
Den Evangelisk Lutherske Frikirke Ytremisjonen	3 228 500	4 262 000	85	Budbæreren	4 200
Den nordiske Østasiamisjon	200 000	460 000	26	Østen og Vi	2 000
Den Norske Isralsmisjon	8 700 000	9 142 000	250	Misjonsblad for Israel	16 000
Den Norske Misjonsallianse	19 278 931	23 320 000	400	Misjonsvennen	17 500
Den Norske Muhammedanermisjon	1 304 579	1 707 300		Lys over Land	4 500
Den Norske Santalmisjon	25 000 000	36 000 000	2 500	Santalen	17 000
				Nye Glimt	9 000
Den Norske Tibetmisjon	860 000	1 237 000		Tibetaneren	2 200
Det Norske Baptistsamfunn	1 081 053	3 795 000	85	Baptistsamfunnets samfunnsblad	3 000
Det Norske Misjonsforbund	1 700 000	12 400 000	185	Misjonsbladet	3 300
Det Norske Misjonsselskap	61 000 000	84 560 000	6 058	Norsk Misjonstidende	36 157
				Kom og Se	14 780
				Ny Horisont	27 500
Evangelisk Orientmisjon	1 288 654	1 500 000	86	Orientmisjonæren	1 300
Frelsesarmeen	2 675 484	2 700 000	20		
Metodistkirkens Misjonsselskap	1 600 000	4 000 000			
Norsk Kristen Muslim-Misjon	906 000	1 100 000	20	Evangeliet til muslimene	3 000
Norsk Luthersk Misjons-samband	59 849 100	76 700 000	4 268	Utsyn	42 000
				Ut i ALL VERDEN	60 000
Pinsevennes Ytre Misjon	35 000 000	38 000 000			
Syvendedags adventister	6 203 073				
Tilsammen	232 375 374	303 683 300	14 183		265 937